

Scumpirea mâncării: Trei întrebări - Matei Păun răspunde , de [Stefan N. MAIER](#)

(Material propus pentru publicare la data de: 6-05-2008)

Pretutindenii în lume mâncarea s-a scumpit. Grâul și-a dublat prețul în mai puțin de doi ani, orezul s-a scumpit cu 75% în trei luni, iar Banca Mondială a avertizat că în unele țări în curs de dezvoltare ar putea fi amenințate de foamete dacă actuala tendință se prelungește.

1) Care sunt cauzele acestei scumpiri fără precedent în ultimii ani a prețului mâncării?

Prețul mâncării s-a scumpit din mai multe motive. Tendințele climaterice neobișnuite (secete) în unele regiuni agricole cheie ale lumii, combinate cu presiuni speculative (dacă valorile mobiliare și cele imobiliare nu mai sunt rentabile, ele trebuie înlocuite cu ceva) au dus la o bruscă scumpire a materiilor prime alimentare. Sporirea importanței destinației de combustibil a produselor agricole (etanol de pildă) a contribuit la reducerea suprafețelor

destinate producției alimentare. Toate acestea s-au petrecut pe fondul sporirii consumului alimentar în piețe uriașe precum China și India. Odată ce consumul de carne începe să crească – așa cum se întâmplă în cazul de față – aceasta are un puternic efect de multiplicare asupra consumului de cereale, precum furajele (pentru un kg de carne se consumă 4 – 6 kg de grâne). Să nu uităm că pentru fiecare creștere a consumului de carne de 5% în China și India, asta echivalează cu 100 de milioane de persoane în plus pe an care mănâncă mai multă carne. Ca o comparație, populația Statelor Unite este de circa 300 de milioane – cu o creștere stabilă a consumului de carne.

2) Unii experți avertizează că “a trecut vremea mâncării ieftine. Urmează vremuri grele pentru omenire, cu riscul de conflicte sociale sau chiar războaie?”

Oamenii s-au luptat dintotdeauna între pentru resurse, inclusiv pentru hrană. Nu e nimic nou în asta. Dar în mod clar, dacă știința nu aduce o nouă revoluție în agricultură, competiția pentru hrană se va accentua în anii următori. Acest lucru este atât normal, cât și logic, pe măsură ce un număr tot mai mare de oameni își permit să consume tot mai mult. Concomitent, legile progresului și inovației ne spun că atunci când ceva devine mai scump, o cantitate sporită de resurse va fi alocată producerii sale mai ieftine. De pildă, dacă petrolul devine mai scump, devine rentabil forajul în zone care nu demult erau prea scumpe sau înseamnă progres în surse alternative (solare, eoliene, etc). Cred că același lucru e adevărat și pentru produsele agricole – majorarea prețurilor va încuraja cercetarea și dezvoltarea de noi metode, tehnologii, etc, care vor duce în final la producții mai ridicate. Dar dacă asta va fi de ajuns pentru satisfacerea cererii în creștere explozivă, este imposibil de evaluat la ora actuală.

3) Fondul ONU pentru alimentație (FAO) a afirmat că Republica Moldova e singura țară din Europa confruntată cu o criză alimentară. Există acest pericol și pentru România?

Este ironic faptul că Republica Moldova, odinioară grânarul fostei URSS, se confruntă acum cu o penurie alimentară! Eu cred că aceasta reflectă cu preponderență incompetența

administrației mai mult decât incapacitatea de producere a hranei. În orice caz, România își poate asigura la ora actuală consumul alimentar. Aceasta mărește deficitul de cont curent (diferența dintre ce producem și ceea ce cheltuim), care pe termen lung nu poate fi susținut, dar asta e altă discuție. La ora actuală, Occidentul, inclusiv România, este destul de bogat ca să nu fie amenințat de o penurie alimentară iminentă. Ceea ce nu înseamnă că cetățenii lor nu vor trebui să plătească mai mult pentru mâncare!

Matei Păun a lucrat între 1994-1997 pentru fondul Firebird Management cu sediul la New York, care a lansat unul dintre primele și cele mai prospere fonduri de investiții pentru țările CSI (fosta URSS). La întoarcerea în România în anul 1997, dl. Păun a înființat și condus divizia de operațiuni pe piețe de capital a companiei Regent Pacific, construind una dintre cele mai active firme de brokeraj de piață la momentul respectiv, introducând pe piața românească acest tip de operații financiare. În anul 1999, el a fost co-fondat HTI Group, care s-a specializat cu precădere în activități de brokeraj și care, în 2007, a fost preluată de către banca de investiții Morgan Stanley. În 2003 s-a alăturat grupului de consultanță Deloitte & Touche ca Director al departamentului de Consultanță în Servicii Financiare, în cadrul căruia a condus numeroase proiecte de consultanță financiară. Dl. Păun este licențiat în Relații Internaționale al Trinity College, Connecticut, SUA. El este actualmente Managing Partner la BAC Investment Bank - România, o banca de investiții regională acoperind sud-estul Europei.